

Un conte d'amor i de mort a l'Afganistan

BERNARD-HENRI LÉVY

Homa Safi tenia vint-i-un anys i era periodista becària d'una revista mensual afganofrancesa que es publicava a Kabul, *Nouvelles de Kabul*, que vam posar en marxa ara fa dos anys. Era una de les moltíssimes dones que semblava que havien tornat a la vida, després de la caiguda del règim talibà. El mes passat, però, ella, com tantes altres xiques afganeses, va decidir que hi havia un abisme entre el que el seu món li oferia i el que ella volia aconseguir.

Homa era bonica, molt bonica. Era alta i vestia sempre túniques llargues i mocadors verds o grisos que li cobrien els cabells. Malgrat que una mena de timidesa li feia abaixar els ulls, Eric de Lavarene, l'editor, em conta que només amb una simple paraula amable, amb uns mots encoratjadors, o suggerint-li un article que li interessara, se li encenien els ulls.

Homa estava enamorada. Havia conegut un jove musulmà que treballava per a una ONG occidental i amb el qual volia compartir la vida.

Cap a finals de març, després de l'any nou afganès, totes dues famílies es van conèixer. La família del jove va venir a la caseta que els pares d'Homa tenen en un barri humil als afores de Kabul, i van demanar al pare la mà de la seua filla. El pare no els la va voler concedir, tot al·legant que el jove era xiïta, i no sunnita, i que, de tota manera, ella ja estava compromesa: s'havia de casar amb el fill d'uns amics, un home que Homa no havia vist mai.

Homa no s'hi va revelar. Va demanar un avançament de sou. Va comprar alguns fàrmacs prop de la redacció on treballava. Va telefonar els amics per darrera vegada, sense dir-los el que pensava fer. Després, va deixar el món; un món en què la llibertat d'una dona és una cosa desconeguda o disonant.

Em diuen que el pare d'Homa hi tenia molta confiança, i que probablement no va pensar, en el moment de decidir, que allò l'enfonsaria. Era un bon pare i l'estimava. Un home lligat a les tradicions del poble, però, alhora, orgullós de la filla i de la carrera que acabava de començar.

“Nouvelles de Kabul” ha informat que, al llarg del darrer any, a la ciutat d’Herat, controlada pels senyors de la guerra, més de cent dones s’han immolat. Han decidit que el suïcidi és l’única via d’escapament que els permet evitar aquest destí d’esclaves dels marits i dels parents polítics”

Ni tan sols es va ofendre quan Homa va participar en l'especial que vam fer sobre les dones de Kabul (les condicions de vida, els drets, i les esperances d'aquestes dones). S'assemblava a tants altres pares afganesos: no era un monstre, sinó que, simplement, creia fermament que és una llei divina casar la filla amb un estrany.

Em diuen, també, que, ara, boig i desesperat, jura a tothom que hi parla que, si fóra ara, si Déu li tornara la seua filla estimada, la donaria al jove que ella volia. Dit d'una altra manera: Homa és morta, no pas com a conseqüència de la crueltat, sinó per la follia infinita del fonamentalisme.

Nouvelles de Kabul ha informat que, al llarg del darrer any, a la ciutat d'Herat, controlada pels senyors de la guerra, més de cent dones s'han immolat. Han decidit que el suïcidi és l'única via d'escapament que els permet evitar aquest destí d'esclaves dels marits i dels parents polítics.

Homa va morir, com totes aquestes dones, per culpa d'aquest fanatisme ancestral, que no ha desaparegut amb la desfeta militar dels mul·làs. La Constitució afganesa, per bé que estableix la igualtat de drets per a homes i dones, no té gaire força en un país sense un Govern central fort.

No cal dir que tots, a la redacció de Kabul i a la de París, ens n'hem ben sorprès, de la notícia de la mort d'Homa. No cal que esmente les mil i una preguntes que ens hem fet: Com? Per què?

Però la qüestió central és: quina responsabilitat hi tenim, els occidentals i les ONG, que deixem anar tota aquesta xerrameca sobre la llibertat i la igualtat? Amb els nostres discursos, no els prometem més del que mai podrem oferir?

Per tots els qui estimem l'Afganistan i creiem fermament en el futur democràtic que li espera, per tots els qui no ens resignem a la idea que només mitja humanitat tinga els drets fonamentals coberts i, sobretot, per les dones, el suïcidi d'Homa és una crida per fer-hi més, molt més, en favor d'aquests drets.

Bernard-Henri Lévy, filòsof i escriptor francès, ha publicat 'Réflexions sur la guerre, le Mal et la fin de l'Histoire' i '¿Quién mató a Daniel Pearl?' © The New York Times – EL TEMPS Traducció: Maite Insa